

VẤN ĐỀ CAN THIỆP Y HỌC CỦA NGƯỜI CHUYÊN ĐỔI GIỚI TÍNH

Ths. Đinh Thị Thu Thủy
Phó Vụ trưởng Vụ Pháp chế, Bộ Y tế

Hà Nội, ngày 20 tháng 9 năm 2023

**ĐIỀU KIỆN CÔNG NHẬN
CÁ NHÂN LÀ NGƯỜI
CHUYỂN ĐỔI GIỚI TÍNH**

**Điều kiện
điều trị nội
tiết tố**

(5)

Đủ 16 tuổi trở lên
(16-18) phải có
đồng ý của cha
mẹ hoặc NGH)

(1)

Có giới tính sinh
học hoàn thiện

(4)

Có đủ sức khỏe
(tinh thần và thể
chất) và không có
chống chỉ định điều
trị nội tiết sinh dục

(2)

Có nhận diện giới
khác giới tính
sinh học hiện có

(3)

Là người
độc thân

(1)

Điều kiện về giới tính sinh học hoàn thiện, nhận diện giới, độc thân tương tự điều kiện đối với người điều trị nội tiết tố

(2)

Đã điều trị nội tiết tố liên tục trong thời gian 01 năm trở lên,

(3)

Từ 18 tuổi trở lên.
Có sức khỏe (thể chất và tinh thần) và không có chống chỉ định phẫu thuật ngực hoặc bộ phận sinh dục

**ĐIỀU KIỆN ĐỐI VỚI
NGƯỜI ĐỀ NGHỊ PHẪU
THUẬT ĐỀ CHUYÊN
ĐỔI GIỚI TÍNH**

VỀ ĐIỀU KIỆN CẦN THIẾT Y HỌC

KINH NGHIỆM CỦA CÁC NƯỚC

Trên thế giới hiện nay có hơn 90 quốc gia và vùng lãnh thổ đã hợp pháp hóa quyền chuyển đổi giới tính. Trong đó:

- (1) Trường hợp 1: Người có mong muốn chuyển đổi giới tính phải có can thiệp về y tế là đã điều trị nội tiết tố trong thời gian liên tục hoặc đã phẫu thuật ngực hoặc phẫu thuật bộ phận sinh dục để chuyển đổi giới tính. Ví dụ: Ý, Tây Ban Nha, đặc khu Hồng Kông, Singapore...
- (2) Trường hợp 2: Người có mong muốn chuyển đổi giới tính không cần có can thiệp về y tế mà chỉ cần nộp đơn lên cơ quan có thẩm quyền ghi rõ nguyện vọng là có mong muốn được xác nhận là người chuyển đổi giới tính cùng Bản xác nhận có mong muốn chuyển đổi giới tính của chuyên gia tư vấn tâm lý. Ví dụ: Argentina, Canada, Nam Phi, Israel, Đức, Malta ...
- (3) Trường hợp 3: Người có mong muốn chuyển đổi giới tính phải trải qua phẫu thuật toàn bộ cả ngực và bộ phận sinh dục, bao gồm cả việc cắt bỏ hoàn toàn các cơ quan bên trong là buồng trứng hoặc ống dẫn tinh. Ví dụ: Séc, Thụy Điển, Thổ Nhĩ Kỳ, Nhật Bản...

Xu hướng trên thế giới

- Không phải người nào có mong muốn chuyển đổi giới tính cũng đủ điều kiện kinh tế, sức khỏe...
- Hiện nay có rất nhiều nước trên thế giới đang hướng đến xu hướng tiến bộ là tôn trọng quyền con người và đề cao quyền tự quyết của cá nhân
- 11 quốc gia và vùng lãnh thổ trước đây có quy định yêu cầu bắt buộc phải có can thiệp y học (một phần hoặc toàn bộ) mới được công nhận nhưng đến nay đã có sự thay đổi theo hướng không yêu cầu bắt buộc phải thực hiện can thiệp y học để chuyển đổi giới tính gồm New Zealand (2020), Iceland (2019), Serbia (2019), Pakistan (2019), Brazil (2018), Bỉ (2018), Jammu và Kashmir, Ấn Độ (2017), Hy Lạp (2017), Úc (2017), Peru (2016), Nauy (2016). Thực tế cho thấy, việc chuyển đổi giới tính không làm thay đổi nhận diện về con người đó (dấu vân tay, nhóm máu...), không ảnh hưởng tới vấn đề an ninh, quốc phòng...Do vậy, không nên vì lý do nào đó mà hạn chế quyền ưu tiên nhất của người chuyển giới là thay đổi bản dạng giới/nhận diện giới trên giấy tờ.

Đề xuất các PA can thiệp y học được công nhận

Điều trị nội tiết
tổ sinh dục
trong thời gian
02 năm liên tục

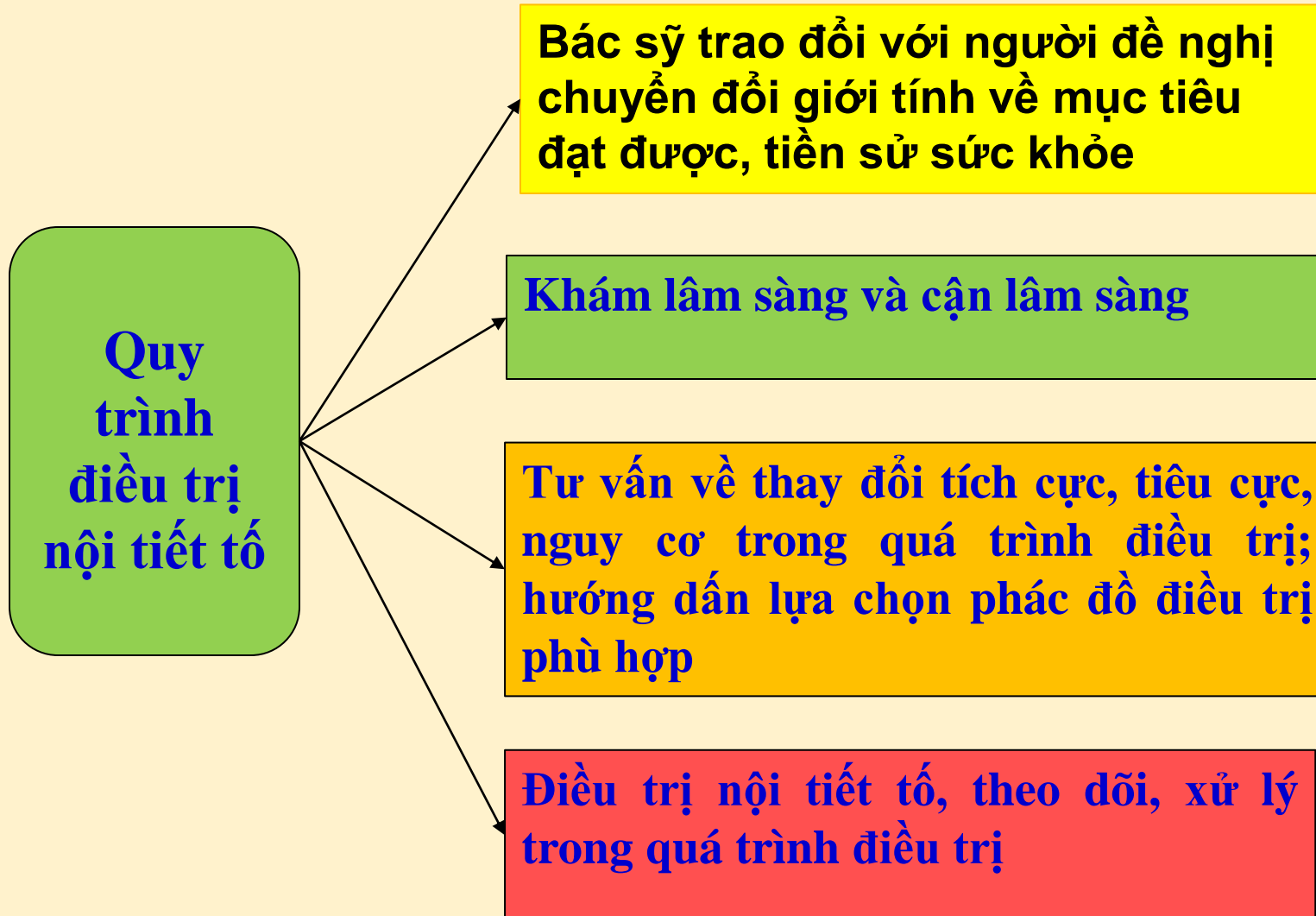
Đã phẫu thuật
ngực hoặc đã
phẫu thuật bộ
phận sinh dục

Đã phẫu thuật
toàn bộ để
chuyển đổi giới
tính

VỀ CHUYÊN MÔN ĐỀ ĐIỀU TRỊ NỘI TIẾT TỔ SINH DỤC

VỀ CHUYÊN MÔN ĐỀ PHẪU THUẬT NGỰC, PHẪU THUẬT BỘ PHẬN SINH DỤC ĐỂ CĐGT

- Trao đổi với người đề nghị về các phương pháp phẫu thuật, ưu, nhược điểm, hiệu quả, rủi ro, biến chứng của từng phương pháp
- Lập hồ sơ bệnh án, kế hoạch điều trị;
- Khám lâm sàng và cận lâm sàng để xác định người đề nghị CĐGT đủ sức khỏe bảo đảm phẫu thuật và chống chỉ định với phẫu thuật;
- Trường hợp chuyển đổi giới tính từ nam sang nữ: Điều trị nội tiết tố sinh dục 01 (một) năm rồi mới phẫu thuật ngực bằng biện pháp đặt túi ngực hoặc cấy ghép mỡ tự thân; phẫu thuật bộ phận sinh dục: cắt bỏ dương vật, cắt bỏ tinh hoàn; tạo hình âm đạo;
- Trường hợp chuyển đổi giới tính từ nữ sang nam: Phẫu thuật ngực bằng biện pháp cắt ngực, tạo hình khuôn ngực nam giới; phẫu thuật bộ phận sinh dục: cắt bỏ tử cung, buồng trứng và ống dẫn trứng; tạo hình dương vật.
- Cần giao Bộ trưởng Bộ Y tế ban hành quy định về nội dung này.

Tác động tích cực:

1. Việc công nhận chuyển đổi giới tính cần phải được thực hiện từng bước một, tránh làm ảnh hưởng đến trật tự xã hội và các quan hệ pháp luật, xã hội có liên quan.
2. Phù hợp với điều kiện thực tiễn và phong tục tập quán của Việt Nam (chưa cho phép hôn nhân đồng tính và chưa công nhận giới tính thứ 3).
3. Yêu cầu cá nhân phải thực hiện can thiệp y học, thay đổi nhân dạng để được công nhận là người chuyển đổi giới tính tạo thuận lợi cho Nhà nước trong việc quản lý đối với người chuyển đổi giới tính
4. Các cơ quan quản lý nhà nước về y tế, tư pháp hộ tịch sẽ có cơ sở rõ ràng hơn để xác định một người là người chuyển đổi giới tính và thay đổi các giấy tờ hộ tịch liên quan.
5. Giúp phát triển kỹ thuật can thiệp y học để chuyển đổi giới tính tại các bệnh viện, từ đó giúp cơ sở KBCB tăng nguồn thu tránh việc bị “chảy máu” ngoại tệ do người Việt Nam ra nước ngoài thực hiện chuyển đổi giới tính. Sức khỏe NCDGT được chăm sóc kịp thời, thường xuyên, có chất lượng
6. Giải pháp điều trị nội tiết tố sinh dục được những người có mong muốn chuyển đổi giới tính ủng hộ vì họ không cần phải phẫu thuật và dễ dàng đạt được sự chấp thuận của những người xung quanh do họ có ngoại hình tương ứng với giới tính chuyển đổi trên giấy tờ hộ tịch.
7. Bên cạnh đó, việc sử dụng hormone cũng khá thuận tiện và phù hợp với điều kiện về chi phí của những người có mong muốn chuyển đổi giới tính.

Tác động tiêu cực:

1. Giải pháp này còn có những ý kiến khác nhau.
2. Thực tiễn không phải người có mong muốn chuyển đổi giới tính nào cũng có đủ điều kiện về sức khỏe, tài chính để thực hiện can thiệp y học chuyển đổi giới tính
3. Đối với những người đã thực hiện can thiệp y học để chuyển đổi giới tính, đặc biệt là thực hiện phẫu thuật thì ảnh hưởng rất lớn đến sức khỏe, khả năng lao động. Do vậy, với giải pháp này Nhà nước sẽ có những thiệt hại gián tiếp chi phí về chăm sóc sức khỏe, các vấn đề về an sinh xã hội, việc làm đối với người chuyển đổi giới tính.
4. Bên cạnh đó, giải pháp này làm phát sinh thủ tục hành chính là các bệnh viện phải bổ sung phạm vi hoạt động được phép thực hiện can thiệp y học để chuyển đổi giới tính, bệnh viện ban hành các mẫu đơn và cam kết khi thực hiện can thiệp y học để chuyển đổi giới tính. Đồng thời tác động đến hệ thống văn bản pháp luật là Bộ Y tế phải ban hành hướng dẫn chuyên môn về can thiệp y học để chuyển đổi giới tính.

XIN TRÂN TRỌNG CẢM ƠN!

